

Tropenbos redden met Nederlands gas

40

P+ JANUARI + FEBRUARI 2014

CO₂-neutraal gas van Essent kopen, om daarmee de ontbossing een halt toe te roepen? Particuliere klanten en mkb-bedrijven kunnen straks heel precies vertellen welk stukje bedreigd tropisch bos ze hiermee redden.

We moeten het zo zien. Stel: er is op deze wereld een bedreigd bos, waar vanaf de randen steeds meer bomen tegen de vlakke gaan. Er is illegale houtkap of er zijn arme boeren die stukken bos afbranden om zichzelf op kleine akkertjes in leven te houden. Dat is een proces dat al jaren in een bepaald tempo doorgaat. Je zou op een landkaart kunnen aangeven hoe groot dat stuk oerwoud nu nog is en hoeveel er elk jaar aan oppervlakte van af gaat. Je krijgt dan een kaart met twee verschillende cirkels, bijvoorbeeld. Daarmee kun je uitrekenen hoe groot de totale oppervlakte is die verdwijnt. En dan kun je weer becijferen hoeveel CO₂-emissies jaarlijks worden veroorzaakt door deze ontbossing. Als ngo's en lokale organisaties een project opzetten die de houtkap tegen kan gaan, is het mogelijk hiervoor CO₂-credits uit te geven. Die kunnen gekocht worden door bijvoorbeeld Westerse bedrijven. De opbrengst van de credits maakt een beschermingsplan financieel mogelijk.

Nederland loopt voorop in het uitwerken van deze unieke methode. Essent werkt samen met drie andere bedrijven en het Platform Biodiversiteit, Ecosystemen & Economie om op deze wijze tropenbos te redden, CO₂-emissies te verminderen en bijzondere planten en dieren te beschermen.

Voor Essent maakt het deel uit van de eigen klimaatstrategie. Aan de ene kant heb je de emissies van de grote energiecentrales. Die vallen onder het emissiehandelsstelsel, met een Europees maximum. Dat zogeheten 'plafond' zakt elk jaar iets naar beneden. Om onder het plafond te blijven, investeert Essent in efficiëntere centrales en duurzame energieprojecten.

De helft van de Nederlandse emissies wordt echter veroorzaakt door minder grote energiebronnen, zoals kleine bedrijfsinstallaties, cv-ketels en auto's. Essent bracht deze uitstoot de afgelopen drie jaar met een kwart terug. Voor het energiegebruik dat overblijft, wordt duurzame stroom en 'klimaat gecompenseerd gas' ingezet. Ook de emissies van de auto's worden apart gecompenseerd. Essent doet dit momenteel door CO₂-credits te kopen van energieprojecten die voldoen aan de internationale kwaliteitsnorm van de zogenaamde Gold Standard. Maar liever dan dat helpt het bedrijf de resterende tropische bossen op aarde in te houden.

Een jaar geleden begonnen bij Essent daarom de voorbereidingen aan een project dat is ingebed in internationale en nationale afspraken, waar zowel overheden, ngo's als bedrijven aan deelnemen: REDD+. De afkorting staat voor 'Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation'. Het programma maakt onderdeel uit van de UNFCCC, het programma van de Verenigde Naties waarbinnen landen onderhandelen over de vraag: hoe pakken we gezamenlijk de oorzaken van klimaatverandering aan? In februari 2013 tekende Erwin van Laethem, de CEO van Essent, een Letter of Intent, om aan deze pilot deel te nemen. De andere ondertekenaars waren Desso, Eneco en de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO. Een Memorandum of Understanding volgde eind oktober. De groep ondernemingen noemt zich 'The Dutch REDD+ Business Initiative', en is weer onderdeel van PBEE, het Platform Biodiversiteit Ecosystemen & Economie. Het is een initiatief van natuurorganisatie IUCN, ondernemersorganisatie VNO-NCW en het ministerie van Economische Zaken.

Bedrijven die Groen voor Gas van Essent kopen, helpen straks mee om een stuk tropisch oerbos te beschermen tegen kaalkap.

Een andere ondertekenaar van het Memorandum is het Althelia Climate Fund, een zelfstandig fonds, waar FMO in investeert. Het fonds beschikt over een portfolio aan projecten, die ieder een enorme voorbereiding vergen, want eenvoudig is het niet. Naast FMO steekt ook een Scandinavische kerk geld in het fonds, en ook de Finse ontwikkelingssamenwerking. Inmiddels zijn er in 25 verschillende landen opties die in aanmerking komen voor

van fossiele afkomst". Ook is hij voorzichtig met het noemen van specifieke projecten die de deelnemende bedrijven overwegen. Den Besten: "Als IUCN kennen wij het Yayu Coffee Forest Project in Ethiopië. Het is een prachtig voorbeeld, omdat het aangeeft dat de belangen van de bosbewoners ook integraal onderdeel uitmaken van REDD+. In dit geval gaat het om gemeenschappen die binnen de bossen kleinschalig de authentieke Arabica-koffiebonen verbouwen. REDD+ kan dat ondersteunen, zonder de soortenrijkdom aan te tasten. Biodiversiteit gaat niet alleen over dolfijnen en tijgers." Andere bossen waar momenteel naar wordt gekeken zijn te vinden in Indonesië en Guatemala.

Den Besten verwacht: "We gaan de komende tijd met elkaar nog heel veel leren. Van de voorbereidingen, van de selectie van projecten,

van de projectkeuze zelf. Over een jaar hopen we het Memorandum om te zetten in een bindende overeenkomst."

Senior adviseur Corporate Responsibility (MVO) Chris Arthers van Essent heeft er alle vertrouwen in dat dit gaat lukken. "Dit project is met zoveel waarborgen omgeven. De hele internationale gemeenschap kijkt mee. Elk afzonderlijk projectvoorstel telt honderden pagina's. Ook de berekeningen van de gewaarborgde CO₂-opname zijn voorzichtig. Stel dat je de afname van de hoeveelheid bos per jaar berekent op 2 procent, en door dit project kun je dat verminderen tot 1 procent, dan wordt er alsnog een veiligheidsmarge ingebouwd en CO₂-credits opzij gezet als reserve." De MVO-adviseur verwacht dat het bedrijfsleven zeker geïnteresseerd zal zijn om op deze wijze bij Essent 'Groen voor Gas' in te kopen; gas waarbij de CO₂-uitstoot straks ook gecompenseerd kan worden door de CO₂-credits uit behouden tropische bossen. Het staat natuurlijk goed in elk duurzaamheidsverslag. Arthers: "Klanten kunnen niet alleen hun eigen emissies compenseren, maar tegelijkertijd ook een stuk tropenbos helpen redden. En de lokale bevolking een betere toekomst geven."

Zou Arthers het jammer vinden, wanneer VNO-NCW meer leden zou oproepen om aan te sluiten bij het Dutch REDD+ Business Initiative? "Nee, we zouden het alleen maar toejuichen als meer bedrijven deze manier van werken aan CO₂-reductie en bosbehoud ontdekken."

En wat vindt Den Besten van uitbreiding van de groep? Hoe meer, hoe beter, zegt hij, vooropgesteld dat bedrijven REDD+-initiatieven inbedden in een eigen klimaatstrategie. Den Besten: "Het behoud van tropenbossen is de snelste manier om de CO₂-uitstoot af te vlakken." ■

www.essent.nl
www.iucn.nl

41

P+ JANUARI + FEBRUARI 2014